

Allah eksiklik sıfatlarından münezzehdir

Kayseri’den Ayşe ASLAN: “Allah (c.c.) insanları ne için yarattı? Bu yaratılmanın insana faydası nedir? Eğer kendisi için yarattı ise—hâşâ—bunu bencillik olarak düşünüyoruz, diyen birisine karşı ne cevap verilebilir?”

Allah’ın insanları neden yarattığını sorgulamaya ne hakkımız, ne haddimiz, ne de yetkimiz vardır! Allah her dilediğini, dilediği gibi yaratmaya kâdir ve muktedirdir. Allah’ın insan için verdikleri karşısında şükür gibi bir vazîfemiz varken, şükür vazîfemizi yapıp yapmadığımızı sorgulamayıp, Allah’ın bunları neden verdiğini soruşturmanın bir tek mâsum gerekçesi olabilir: Liyâkat sahibi olmadığımız halde, Allah’ın bizi bu nîmetlere lâıyk görmesi karşısında duyduğumuz sonsuz hayranlık, taaccüp ve şaşkınlık! Pâdişahın özel iltifâtına ve ikrâmılarına mazhar olan bir vatandaş, bu iltifât ve ikrâm karşısında yaşadığı şaşkınlığı, hayreti ve taaccübü, “Bana verilen bu değere lâıyk mıyım?” sorusu ile ifâde edebilir. “Neden verildi?” sorusunu ise ancak pâdişahın büyüklüğünü, izzetini, cömertliğini, iyiliksever ve hayırsever olduğunu tasdik ve ikrar mânâsında sorabilir.

Allah’ın insanı “yeryüzünün halîfesi” unvânıyla yaratmış olması, diğer mahlûkâta üstün kılması¹, “emânet-i kübrâ’yı” vermesi² ve başkasına vermediği sayısız nimetleri ve imtiyazları insana ikrâm etmesi karşısında ancak taaccüp ve mahcûbiyet içinde, “Karşılığında şükür adına ne yapabiliyorum?” sorusunu kendimize sormamız gerekiyor. Bizim için ibâdetlerin neden zorunlu bir gereklilik olduğunun ip ucu da bu soruda gizlidir. Şükürümüzü ancak ibâdet dili ile îfâ edebilmekteyiz.

Eğer neden yaratıldığımıza, bizim anlayacağımız dilden bir cevap arıyor isek, Cenâb-ı Hakk’ın: “Ben cinleri ve insanları ancak bana ibâdet etsinler diye yarattım”³ âyetinde bulabiliriz. Demek, yaratılış gâyemiz: Allah’a ibâdettir. Zâten bunca güzel ikrâmlara karşı ikrâm sahibi olan Cenâb-ı Hakk’a ancak ibâdet diliyle şükür yapılabilirdi! Emredilen de budur!

Yaratılmanın insana faydası nedir sorusunu soran şahıs sanırım var olmaktan ve yaşamaktan şikâyetçi. Fakat Allah onu kendisinden daha çok seviyor ki, hayat vermiş, yaratmış ve var kılmış. Yok da kılabilirdi. Yaratmayabilirdi de. Allah insanı faydalanmak için yaratmıyor. Dünyada yaşayan bütün insanlar geçmişiyile, geleceğiyle toplansalar ve Allah’a secde etseler, ve tüm hayatlarında secde hâli üzere bulunsalar, Allah bundan zerre kadar bir şey kazanmaz! Yine, tüm insanlar Allah’a isyan hali üzerinde olsalar, Allah bundan zerre kadar bir şey kaybetmez! Allah zengindir, ihtiyaçtan müstağnidir. İnsan ise fakîrdir. Allah’ın verdiği ve vereceği her türlü ikrâma, her zerreye insan muhtaçtır. Allah da bu ihtiyacı bilmiş ve insana her istediğini vermiştir.

Bencillik sıfatı insana mahsus bir eksiklik sıfatıdır, bir kalbî hastalıktır, bir rûhî ârızadır, bir mânevî illettir, terbiye edilmemişliktir, cimriliğin alt basamağıdır, başkasını beğenmezliktir. Allah böyle eksik sıfatlarla muttasıf değildir. Allah cömerttir, kullarına sevgide, şefkatte ve merhamette düşkündür, Rab’dır ve bütün mahlûkâtın terbiyesini bizzat yapar.

Allah için bencillik söz konusu olamaz. Zâten Allah bir tanedir. Birden fazla değildir ki, aralarında bencillik olup olmadığından söz edilebilsin. Yoksa böyle diyen şahıs—hâşâ—Allah ile mi boy ölçüşüyor ki, Allah’ın bencil olup olmadığını gündeme getirebiliyor? Böyle bir şey düşünülebilir mi?

İnsan, herşeyi kendi hizmetine ve istifâdesine sunan Allah’ı tanımalıdır. Sadece tanımalıdır. Bir evlâdın, babasını veya annesini tanımakla yükümlü olduğundan çok daha öte bir yükümlülüktür bu. Bunu hiç olmazsa yakınlık ve sevgi sıfatları zorunlu kılar.

Nitekim Üstad Bediüzzaman’ın ifâdesiyle, insan eğer nefsini kendisine yakın bulduğundan dolayı seviyorsa, Allah’a muhabbeti ve sevgisi daha fazla olmalıdır. Çünkü Allah kendisine nefsinden daha yakındır. Allah, insanda bulunan ve insanın farkında olmadığı bütün gizli hallere hâkimdir, insanın gizli açık her halini her an nazarı ve ilmi altında bulunduruyor.⁴

Nihâyet unutulmamalıdır ki Allah bencil değil, insancıldır. İnsan kendisinin bencil olup olmadığına baksın; yeter!

Dipnotlar:

- 1- Tîn Sûresi: 4.
- 2- Ahzâb Sûresi: 72.
- 3- Zâriyât Sûresi: 56.

